

II

(Vorbereidende besluiten)

COMITÉ VAN DE REGIO'S

Advies van het Comité van de Regio's over:

- de „Mededeling van de Commissie over bepaalde gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van discriminatie”,
- het „Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in werkgelegenheid en beroep”,
- het „Voorstel voor een richtlijn van de Raad houdende tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming”, en
- het „Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter bestrijding van discriminatie 2001-2006”

(2000/C 226/01)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

gelet op de mededeling van de Commissie over bepaalde gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van discriminatie (COM(1999) 564 def.);

gelet op het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in werkgelegenheid en beroep (COM(1999) 565 def. — 1999/0225 CNS);

gelet op het voorstel voor een richtlijn van de Raad houdende tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming (COM(1999) 566 def. — 1999/0253 CNS);

gelet op het voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter bestrijding van discriminatie 2001-2006 (COM(1999) 567 def. — 1999/0251 CNS);

gelet op het besluit van de Raad van 19 januari en 4 februari 2000 om overeenkomstig artikel 265, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap het Comité van de Regio's terzake te raadplegen;

gelet op het besluit van zijn bureau van 2 juni 1999 om commissie 5 „Sociaal beleid, volksgezondheid, consumentenbescherming, onderzoek, toerisme” met het opstellen van een advies terzake te belasten;

gelet op de verklaring van het Comité van de Regio's (Verklaring van Graz) van 9 november 1998;

gelet op het advies van het Comité van de Regio's van 13 juni 1996 inzake „1997 — Europees jaar tegen racisme” (CDR 156/96 fin⁽¹⁾);

gelet op het advies van het Comité van de Regio's van 12 juni 1997 over „Racisme, vreemdelingenhaat en antisemitisme” (CDR 80/97 fin⁽²⁾);

gelet op het advies van het Comité van de Regio's van 11 maart 1999 over een „Europees actieplan tegen racisme” (CDR 369/98 fin⁽³⁾);

gelet op het advies van het Comité van de Regio's van 16 september 1999 over het „Internationaal jaar van de ouderen” (CDR 442/98 fin⁽⁴⁾);

gelet op de richtlijn van de Raad 97/80/EEG inzake de bewijslast in gevallen van discriminatie op grond van het geslacht⁽⁵⁾;

gelet op het ontwerpadvies van commissie 5, dat op 6 maart 2000 werd goedgekeurd (CDR 513/99 rev. 1) (rapporteurs: mevrouw Granberg (S/EVP) en de heer Moore (GB/ELDR));

overwegende dat afwijzing van elke vorm van discriminatie een essentiële voorwaarde is voor de ontwikkeling van de Europese Unie als een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid als bedoeld in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en vervat in artikel 13 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (EG);

overwegende dat versterking van de bescherming van de rechten en de belangen van de onderdanen van de lidstaten van de Unie een fundamentele doelstelling van het Verdrag betreffende de Europese Unie is (artikel 2 VEU);

overwegende dat voorkoming en bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat een doelstelling van het Verdrag betreffende de Europese Unie is (artikel 29 VEU);

overwegende dat het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap nadrukkelijk elke discriminatie op grond van nationaliteit verbiedt (artikel 12 EG);

overwegende dat de Raad, overeenkomstig artikel 13 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement, passende maatregelen kan nemen om discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te bestrijden;

overwegende dat de ontwerprichtlijnen gemeenschappelijke minimumvereisten ter bestrijding van discriminatie bevatten en het de lidstaten vrijstaat een hoger en strenger beschermingsniveau te hanteren,

heeft tijdens zijn 33e zitting van 12 en 13 april 2000 (vergadering van 12 april) het volgende advies uitgebracht.

1. Het Comité van de Regio's:

1.1. is van mening dat elke vorm van discriminatie ferm van de hand moet worden gewezen;

1.2. bevestigt, onder verwijzing naar zijn verklaring van 9 november 1998 („Verklaring van Graz”), dat het nadrukkelijk

elke vorm van verbintenis of politieke samenwerking op lokaal, regionaal, nationaal of Europees niveau met partijen die racistische of xenofobische uitspraken doen verwerpt en alle democratische partijen en overheden op ieder niveau vraagt zich met alle democratische middelen waarover zij beschikken, te verzetten tegen activiteiten van dergelijke groepen en racistische bewegingen;

1.3. stelt voor de Verklaring van Graz hierbij uit te breiden tot alle vormen van discriminatie die onder de artikelen 12 en 13 vallen;

(1) PB C 337 van 11.11.1996, blz. 63.

(2) PB C 244 van 11.8.1997, blz. 58.

(3) PB C 198 van 14.7.1999, blz. 48.

(4) PB C 374 van 28.12.1999, blz. 36.

(5) PB L 14 van 20.1.1998, blz. 6.

RECHTSGRONDSLAG EN SUBSIDIARITEIT

1.4. is ingenomen met het feit dat de Commissie het pakket voorstellen uit eigen beweging aan het Comité van de Regio's heeft overgelegd, waarmee zij erkent dat deze voorstellen van groot belang zijn voor de gewone burger en stelt voor raadpleging van het CvdR en medebeslissing door het Europees Parlement voortaan ook verplicht te stellen voor maatregelen uit hoofde van artikel 13 van het EG-Verdrag; deze aanpassing zou door de Intergouvernementele Conferentie moeten worden aangebracht;

1.5. verzoekt, de Commissie evenals in zijn eerdere resolutie over het Europees actieplan tegen racisme, een interinstitutionele werkgroep ter bestrijding van discriminatie op te richten;

1.6. stelt voor de Europese Commissie te verzoeken om, in afwachting van de omzetting van de richtlijnen in nationale wetgeving, waartoe de lidstaten tot 31 december 2002 de tijd hebben, in haar voorstellen voor de werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 2001 en 2002 rekening te houden met de ontwerprichtlijnen;

DE ROL VAN DE LOKALE EN REGIONALE OVERHEDEN

1.7. beklemtoont dat de bestrijding van discriminatie ook een kwestie van mentaliteitsverandering en normverlegging is. Lokale en regionale overheden moeten een belangrijke rol spelen in dit verband, omdat zij actief zijn aan de 'basis' en in nauw contact staan met de gewone burger;

1.8. wijst erop dat lokale en regionale overheden belangrijke werkgevers en leveranciers van goederen en diensten in hun regio zijn, en dat zij daarom een duidelijke voorbeeldfunctie hebben. Zij moeten andere werkgevers en leveranciers van goederen en diensten het voorbeeld geven van goede praktijken en hen voorgaan in de uitvoering van deze richtlijnen;

1.9. is van oordeel dat het op alle bestuursniveaus (plaatselijk, regionaal, nationaal, Europees), ook bij de selectie van kandidaten, van belang is dat minderheden bij „de politiek” worden betrokken;

DEFINITIES

1.10. vestigt de aandacht op het belang van een definitie van de gronden voor discriminatie om een effectieve toepassing van het verhaalrecht te vergemakkelijken;

1.11. stelt voor, in overeenstemming met de ontwerprichtlijnen, een definitie te geven van indirecte discriminatie en bewijslast in gevallen van discriminatie op grond van het geslacht;

1.12. beveelt aan artikel 5, sub f, van de ontwerprichtlijn betreffende gelijke behandeling in werkgelegenheid, waarin de vaststelling van leeftijdsgrenzen aan de orde komt, duidelijker te formuleren;

BEHOEFTE AAN VERTICALE RICHTLIJNEN

1.13. juicht het pakket maatregelen toe als een belangrijke eerste stap in de richting van de uitvoering van artikel 13 van het EG-Verdrag, maar betreurt dat de stap-voor-stap-benadering van de Commissie, die tot uiting komt in verticale richtlijnen, de indruk kan wekken dat er een rangorde van discriminatie bestaat;

1.14. verzoekt speciale richtlijnen op te stellen voor de overige gronden voor discriminatie die in artikel 13 van het EG-Verdrag worden genoemd, te weten leeftijd, handicap, godsdienst of overtuiging, en seksuele geaardheid (met dien verstande dat indien in de considerans wordt verwezen naar de richtlijn van de Raad inzake de gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, hieronder ook eventuele latere voorstellen inzake discriminatie op andere gronden worden verstaan);

1.15. is van mening dat het verbod op discriminatie in het voorstel voor een richtlijn betreffende gelijke behandeling in werkgelegenheid moet worden uitgebreid tot de partner (hetzij van hetzelfde, hetzij van het andere geslacht) of de gezinssituatie van de werknemer;

1.16. verzoekt de werkingssfeer van de richtlijn van de Raad inzake de gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming uit te breiden tot het onderwijs, aangezien onderwijsprogramma's en de organisatie van de onderwijsstelsels tot de bevoegdheid van de lidstaten blijven behoren; het is in dit verband wenselijk, de aandacht voor de multi-culturele samenleving in het onderwijs te stimuleren, zodat kinderen al op zeer jonge leeftijd gewend raken aan culturele verscheidenheid;

NALEVING

1.17. verzoekt individuele werkgevers of leveranciers van goederen en diensten, die tot de openbare dan wel de particuliere sector behoren, te verplichten bij te houden, te controleren of te evalueren in hoeverre aan de richtlijnen wordt voldaan, omdat de verplichting om toezicht te houden op de samenstelling van het personeelsbestand sterk bijdraagt tot bewustwording. Hierbij dienen de geldende normen inzake de bescherming van gegevens, welke niet mogen worden gebruikt om de identiteit van werknemers te achterhalen, in acht te worden genomen;

1.18. is van oordeel dat het aantal werknemers geen goede maatstaf is voor financiële draagkracht, wat niet wegneemt dat een verschillende behandeling van kleine en grote bedrijven soms geboden is;

1.19. is zeer te spreken over de bepaling in de „richtlijn van de Raad inzake de gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming” om onafhankelijke organen in de lidstaten in het leven te roepen, omdat die van enorm belang zullen zijn als steunpunt voor individuele slachtoffers van discriminatie; vindt het echter jammer dat de bepaling om onafhankelijke organen in het leven te roepen (artikel 12 van de anti-racism Richtlijn) niet ook andere gronden voor discriminatie omvat, wat tot gevolg heeft dat mogelijke meervoudige discriminatie vaak niet op de juiste wijze wordt aangepakt;

ACTIEPROGRAMMA

1.20. is van mening dat één onderdeel van het voorgestelde actieprogramma dient te worden gericht op het vergroten van de kennis en het begrip van meervoudige discriminatie;

1.21. stelt voor het tweede deel van het actieprogramma niet alleen toe te passen op de grotere, in het voorstel genoemde netwerken, maar ook op kleinere netwerken en belangengroeperingen;

1.22. is er voorstander van de lokale en regionale overheden en andere informatieverstrekkers volledig te betrekken bij het voorgestelde actieprogramma, omdat zij het best in staat zijn om de burgers bewust te maken van het pakket maatregelen ter bestrijding van discriminatie;

1.23. benadrukt dat ook de kleinere „gewone-mensen-organisaties” moeten worden geraadpleegd en betrokken bij het actieprogramma, zonder dat zulks iets afdoet aan de onschatbare rol van de gevestigde Europese anti-discriminatiebeweging;

1.24. verzoekt de „basis” te betrekken bij alle projecten die met steun van dit actieprogramma worden gerealiseerd en dit als voorwaarde te verbinden aan het ontvangen van subsidie uit hoofde van dit programma;

1.25. betreurt dat bij het toekennen van steun niet de vraag is gesteld of al dan niet aan de voorschriften is voldaan en verzoekt dit recht te zetten;

1.26. verzoekt de begrotingsautoriteit te garanderen dat niet alleen het actieprogramma op voldoende financiële middelen kan rekenen, maar ook steun voor de lokale en regionale overheden wordt uitgetrokken en dringt in dit verband (nogmaals) aan op vereenvoudiging van de bureaucratische procedures;

1.27. adviseert het verband tussen het voorgestelde actieprogramma en de overige bestaande programma's duidelijker aan te geven om meer synergie en complementariteit te kunnen ontdekken, zonder bestaande initiatieven te vervangen of in herhaling te vervallen;

VADEMECUM

1.28. neemt zich voor, onder verwijzing naar zijn resoluties over discriminatie op grond van ras of leeftijd, waarin een inventaris werd opgemaakt van navolgenswaardige voorbeelden op beide terreinen, een vademecum van goede methoden op het gebied van de bestrijding van discriminatie te publiceren voor lokale overheden als werkgevers, waaronder voorbeelden uit elke lidstaat van initiatieven die alle zes gronden voor discriminatie als bedoeld in artikel 13 van het EG-Verdrag behelzen;

PERSONEELSBELEID VAN HET CVDR

1.29. verzoekt de secretaris-generaal van het CvdR het personeelsbeleid en de functieomschrijvingen van de posten bij het secretariaat-generaal tegen het licht te houden en binnen één jaar verslag uit te brengen aan het bureau over de vraag of het CvdR zowel aan de letter als aan de geest van de nieuwe wetgeving voldoet, alsook over alle maatregelen die in verband hiermee worden genomen.

Brussel, 12 april 2000.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Jos CHABERT